

ประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล

เรื่อง นโยบายการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์แบบเจนเนอเรทีฟ (Generative Artificial Intelligence) อย่างมีจริยธรรมและมีความรับผิดชอบในมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๖๘

.....

มหาวิทยาลัยมหิดล ตระหนักถึงศักยภาพของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์แบบเจนเนอเรทีฟ (Generative Artificial Intelligence: Generative AI) ในการสนับสนุนและยกระดับการเรียนการสอน การวิจัย การบริการ วิชาการ และการบริการทางการแพทย์ อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยฯ ยึดมั่นในหลักการของการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบ และคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม นโยบายนี้จึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทาง และวิธีปฏิบัติสำหรับบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ และความร่วมมืออย่างเป็นทางการ ในการใช้ Generative AI ในกิจกรรมการเรียนการสอน งานวิจัย งานบริการทางวิชาการ การบริการทางการแพทย์ การบริการสังคม และงานสนับสนุนอื่น ๆ อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๐ อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัยมหิดล ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงออกประกาศไว้ดังนี้

๑. หลักการพื้นฐานในการใช้ Generative AI

ทุกภาคส่วนของมหาวิทยาลัยมหิดล ต้องยึดมั่นในหลักการดังต่อไปนี้

๑.๑ หลักจริยธรรมและความโปร่งใส: การใช้ Generative AI ต้องเป็นไปอย่างมีจริยธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การใช้งานต้องไม่ส่งเสริมการเลือกปฏิบัติ อคติ หรือการสร้างความเข้าใจผิด

๑.๒ หลักความรับผิดชอบและความเป็นเจ้าของ: ผู้ใช้ Generative AI ต้องมีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้งาน ต้องตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคโนโลยี และไม่นำผลงานที่สร้างโดย Generative AI มาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเองโดยไม่ระบุแหล่งที่มาอย่างชัดเจน

๑.๓ หลักความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ: ผลลัพธ์ที่ได้จาก Generative AI ควรได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถืออย่างรอบคอบก่อนนำไปใช้งาน ไม่ควรนำผลลัพธ์ที่ไม่ได้รับการตรวจสอบไปใช้ในบริบทที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้อื่น

๑.๔ หลักความเป็นธรรมและความเสมอภาค: การเข้าถึงและการใช้ Generative AI ควรเป็นไปอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค มหาวิทยาลัยฯ จะส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีและทักษะที่จำเป็นสำหรับการใช้งาน Generative AI อย่างทั่วถึง

๑.๕ หลักการพัฒนาศักยภาพมนุษย์: การใช้ Generative AI ต้องมุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพและทักษะของบุคลากรและนักศึกษา ไม่ใช่การทดแทนบทบาทของมนุษย์ แต่เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายขีดความสามารถของมนุษย์

๑.๖ หลักความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว: การใช้ Generative AI ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของข้อมูลและความเป็นส่วนตัวของผู้เกี่ยวข้อง การเก็บรักษาและการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้งาน Generative AI ต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒. นโยบายการใช้ Generative AI สำหรับการเรียนการสอน

๒.๑ การบูรณาการ Generative AI ในการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยฯ สนับสนุนให้คณาจารย์สามารถบูรณาการ Generative AI ในการออกแบบและจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมของบริบทของแต่ละรายวิชาและกลุ่มผู้เรียน

๒.๒ การประเมินผลการเรียนรู้ด้วย Generative AI

คณาจารย์สามารถใช้ Generative AI เป็นเครื่องมือสนับสนุนการประเมินผลการเรียนรู้ โดยให้เน้นการประเมินที่ครอบคลุมความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้ โดยไม่ควรใช้ Generative AI เป็นเครื่องมือในการประเมินผลแต่เพียงอย่างเดียว และต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมและเหมาะสมของการประเมิน

๒.๓ ความซื่อสัตย์ทางวิชาการในการใช้ Generative AI

นักศึกษาต้องใช้ Generative AI อย่างมีความรับผิดชอบ โดยหลีกเลี่ยงการนำ Generative AI มาใช้ในลักษณะที่อาจละเมิดหลักความซื่อสัตย์ทางวิชาการ และต้องระบุแหล่งที่มาของข้อมูลหรือเนื้อหาที่ได้จาก Generative AI อย่างชัดเจน

๒.๔ การเสริมสร้างทักษะและความรู้เกี่ยวกับ Generative AI

มหาวิทยาลัยฯ จะส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทักษะของบุคลากรและนักศึกษาในการใช้งาน Generative AI อย่างมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบ และมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว

๓. นโยบายการใช้ Generative AI สำหรับการวิจัย

๓.๑ การใช้ Generative AI เป็นเครื่องมือวิจัย: นักวิจัยสามารถใช้ Generative AI เป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขยายขอบเขตการค้นคว้า เช่น

๓.๑.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่: ใช้ Generative AI เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และค้นหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน

๓.๑.๒ การสร้างแบบจำลอง: ใช้ Generative AI เพื่อสร้างแบบจำลอง (Simulation) และทดลองสมมติฐานในสภาพแวดล้อมเสมือนจริง

๓.๑.๓ การสังเคราะห์วรรณกรรม: ใช้ Generative AI เพื่อช่วยในการสืบค้นและสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย

๓.๑.๔ การสร้างสรรค์แนวคิดใหม่: ใช้ Generative AI เพื่อช่วยในการระดมสมองและสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ๆ ในการวิจัย

๓.๒ ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัย: นักวิจัยต้องระบุอย่างชัดเจนถึงบทบาทของ Generative AI ในกระบวนการวิจัย และรักษาความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยของนักวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัยที่ใช้ Generative AI ต้องมีความโปร่งใสและระบุถึงวิธีการใช้งาน และแหล่งที่มาของ Generative AI อย่างชัดเจน

๓.๓ การตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ: นักวิจัยต้องตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของผลลัพธ์ที่ได้จาก Generative AI อย่างรอบคอบ และใช้วิจารณญาณในการตีความผลลัพธ์ ควรใช้วิธีการวิจัยที่หลากหลายเพื่อยืนยันผลลัพธ์ที่ได้จาก Generative AI

๓.๔ จริยธรรมในการวิจัย: นักวิจัยต้องคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ Generative AI ในการวิจัย เช่น อคติในข้อมูล การละเมิดความเป็นส่วนตัว และผลกระทบต่อสังคม

๔. นโยบายการใช้ Generative AI สำหรับการบริการทางการแพทย์

๔.๑ การใช้ Generative AI เพื่อสนับสนุนการบริการทางการแพทย์: บุคลากรทางการแพทย์สามารถใช้ Generative AI เพื่อสนับสนุนการบริการทางการแพทย์และยกระดับคุณภาพการดูแลผู้ป่วย เช่น

๔.๑.๑ การวินิจฉัยโรค: ใช้ Generative AI เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ภาพทางการแพทย์ (Medical Imaging) และข้อมูลทางคลินิกอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการวินิจฉัยโรค

๔.๑.๒ การวางแผนการรักษา: ใช้ Generative AI เพื่อช่วยในการวางแผนการรักษาที่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยแต่ละราย โดยพิจารณาจากข้อมูลส่วนบุคคลและแนวทางการรักษาที่ทันสมัย

๔.๑.๓ การดูแลผู้ป่วยระยะไกล: ใช้ Generative AI เพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มการดูแลผู้ป่วยระยะไกล (Telemedicine) ที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้ง่าย

๔.๑.๔ การบริหารจัดการโรงพยาบาล: ใช้ Generative AI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโรงพยาบาล เช่น การจัดการคิว การจัดสรรทรัพยากร และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับปรุงบริการ

๔.๒ ความรับผิดชอบทางการแพทย์: บุคลากรทางการแพทย์ต้องมีความรับผิดชอบสูงสุดต่อการตัดสินใจทางการแพทย์ และใช้ Generative AI เป็นเพียงเครื่องมือประกอบการพิจารณา การตัดสินใจทางการแพทย์ขั้นสุดท้ายต้องมาจากวิจารณญาณและประสบการณ์ของบุคลากรทางการแพทย์

๔.๓ ความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของผู้ป่วย: ในการใช้ Generative AI ทางทางการแพทย์ ต้องให้ความสำคัญสูงสุดกับความปลอดภัยของข้อมูลและความเป็นส่วนตัวของผู้ป่วย ข้อมูลผู้ป่วยต้องได้รับการปกป้องอย่างเข้มงวดและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์เท่านั้น

๔.๔ การกำกับดูแลและการตรวจสอบ: การใช้ Generative AI ทางทางการแพทย์ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและการตรวจสอบอย่างเข้มงวดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจในความปลอดภัยและประสิทธิภาพของการใช้งาน

๕. การนำนโยบายไปปฏิบัติและการกำกับดูแล

๕.๑ การเผยแพร่และอบรม: มหาวิทยาลัยฯ จะเผยแพร่แนวนโยบายนี้ให้บุคลากรและนักศึกษาทราบอย่างทั่วถึง และจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ Generative AI อย่างมีจริยธรรมและมีความรับผิดชอบ

๕.๒ กลไกการกำกับดูแล: มหาวิทยาลัยฯ จะจัดตั้งกลไกการกำกับดูแลการปฏิบัติตามนโยบายนี้ และพิจารณาการละเมิดนโยบายตามกระบวนการที่กำหนด

๕.๓ การทบทวนและปรับปรุงนโยบาย: มหาวิทยาลัยฯ จะทบทวนและปรับปรุงนโยบายนี้เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาของเทคโนโลยี AI และบริบทของมหาวิทยาลัยฯ

๕.๔ ประกาศเพิ่มเติมเฉพาะด้าน: มหาวิทยาลัยฯ อาจจัดทำและประกาศแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมหรือประกาศย่อยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ Generative AI ในประเด็นเฉพาะด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการใช้งานของแต่ละส่วนงาน โดยประกาศเพิ่มเติมดังกล่าวให้อือเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายฉบับนี้ และให้มีผลบังคับใช้เช่นเดียวกัน

๖. ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศนี้ให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด และให้คำวินิจฉัยถือเป็นที่สุด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ปิยะมิตร ศรีธรา)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล